

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-ро илъесим
пътхапзи
кынчельжанагыу кынджыны

№ 208 (22417)

2021-рэ ильэс

ГЪУБДЖ

ШЭКЮГҮҮМ и 16

ОСЭ ГҮЭНЭФАГЬЭ ИИЭП
КЫХАТЫУТЫГЪЭХЭР ҮКИ
НЭМҮКИ КҮЗБАРХЭР
ТИСАЙТ ИЖҮҮГҮӨТЭШТХ

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээзет

Къумпыл Мурат Щытхъум иорден къыратыгъ

Урысые Федерациием
и Президент и
Администрации ипащэ
иапэрэ гуадзэу Сергей
Кириенкэм Адыгэ
Республикэм и Лышъхъэу
Къумпыл Мурат Щытхъум
иорден тыгъусэ Кремлем
къыщыритыжыгъ.

Шъугу къэтэгъэкъыкъы Урысыем и
Президентэу Владимир Путинир Указэу
«Урысые Федерациием икъэралыгъо
тынхэр афэйшьашъэнэм ехъылгъа»
зыфиорэм 2021-рэ ильэсэм бэдээогъум
и 2-м зэрэклэхэжыгъэр. Адыгэ Республика
исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ
иахышхо зэрэхшыхъэрэм фэш Адыгэим
и Лышъхъэ а къэралыгъо тынны
къыфагъашъошагъ.

Адыгэимрэ Урысыемрэ хэхъоныгъэ
ягъашыгъэнэмкэ юфэу ышээрэм осе-
шхо къызэрэфашигъэм фэш Къумпыл
Мурат хэгъэгум ипащэхэм «тхьашуу-
гъэпсэу» ариуагъ. Адыгэ Республикаэм
и Лышъхъэ зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ,
республикаэм исхэм щынэгъэм иль-
нэйкъо зэфэшхъафхэм, мамырныгъэмрэ
зэгурлынгъэмрэ ягъэлтиэн ялах зэ-
рахашыхъэрэм мы тынныр къаклекъуагъ.

«Урысые Федерациием и Президентэу Владимир Путиним, Урысые Федерациием и Правительствэ, Федерацииемкэ Советым, Къэралыгъо Думмэ ягъэлгээ иштуагъэкэ республикаэм социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ егъашыгъэнэмкэ мы аужырэ
уахтэм гэхъягъэ горэхэр тшынхэ
тлэкъыгъ, пандемиин ыпкъ къикырэ
чынгэлэ къинхэр зээлтийнхэу зыдгъэ-
сагъ. Хэгъэгум и Президент цыфхэм
яшылэкэлэ-псэукэлэ зыкъегъээтгээнэм-
кэ пшъэрэиль шъхъаилэ къыгъэнэ-
фагъэм изашлохын тишынгъэу түдэ-
лажьэ. Федеральна гупчэм ашкэлэ
ишиклэгъэ амалхэр тфызэхишагъэх.
Ахэр лъэпкъ проектхэр, къэралыгъо

программэхэр, Адыгэ Республикаэм
хэхъоныгъэ зэришыщт унээ про-
граммэр ары. Республикаэм пшъэрэ-
ильэу иэр къеклаплэхэр зэкиэ
зэхиугъоеныш, хэкыплакхэм алтын-
хунэу, мурадэу илхэм афэкционэу

ары», — къыуагъ Къумпыл Мурат.
Адыгэим и Лышъхъэ зэрэхигъэунэ-
фыкыгъэмкэ, хэбзэ къулыкъухэм джы-
ри талэклэ анаэ нахь зытырагъэтыштыр
социальнэ инфраструктурэм зөгъэу-
шьомбгүйнэир, экономикэм зыкъегъэ-

иэтгээнэир, юфшэлпэ чынгэлэхэр
зэхэшгээнхэр, инвестициихэр нахьыбэй—
къахалхъаныр, къалэ, къуаджэ пэчч-
шылэкэлэ амалэу ашырлээр нахьышу шы-
нэйнэир ары.

АР-м и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

Адыгэим и Лышъхъэ юбилярым фэгушуагъ

Урысые Федерациием и Президент дэжь щызэхашгъэ финанс университетын
иректорэу Эскиндар Мухъадин ыныбжь ильэс 70-рэ зэрэхуугъэмкэ Москва тыгъусэ
щыфэгушуагъэх. Мэфэл юфхъабзэр пэшэнгъэ зыщызэрихъэрэ ашьэрэ еджаплэм
щыкъуагъ. Адыгэим и Лышъхъэу Къумпыл Мурат а юфхъабзэм хэлэжьагъ.

Джащ фэдэу юбилярым къыфэгушуагъэх Урысые Федерациием и Президент и Администрации илъыклохэр, хэгъэгум иапшэрэ еджэлпэ пэрыт заулэмэ, шюлгынхэм япшэхэр, научнэ, обществен-
нэ юфшэлэ цэрилохэр.

(Икъэх я 2-рэ нэклиб. ит).

Адыгейм и Лышъхъэ юбилиярым фэгушуагъ

(Икзух).

Эскиндар Мухадин фэгушозэ, Къумпыл Мурат къыхигъэшти юбилиярым цыфыгъэшко зэрэхэлтийр, зыфэгъэзээзэ юфым хэшъык ин зэрэфырилэр, иофшэгъухэми иныбджэгъухэми финанс университетын иректор лытэнгъэшко къизэрэфашырэр.

«О пэшэ чанэу, кэлэегжэдэжэ, шэнгээлэжэ, экономист цэрийо ушыт. Ашьэрэ гэсэнгээмрэ шэнгээлэжэ тихэгъэгу зыщгээшьюомбгүйэнимкэ о бэ пфызашокыгъэр. Финанс университетыр пэшэнгээ зыщидызепхэгээ ильэсхэм хэгээгум иапшэрэ еджеплэ пэртыхэм ахэуцагъ, экономикэм пае іепэлэсэнгээшко зыхэль специалистхэр къэзыгъэхъазырхэрэм зэу ашыщ», —

къуагъ Адыгейм и Лышъхъэ.

Къумпыл Мурат зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, Эскиндар Мухадин Хэгэгум узэрэфлэжээн фаемкэ, лъэпкэ хабзэхэм якъеухумэнкэ щисэтхыгъешоу щыт. Финанс университетыр Адыгеймрэ зэпхынгъээ пытэ яэ зэрэхъугъэр Лышъхъэм хигъэунэфыкыгъ. Зигугъу къэтшгээгэ апэрэ еджаплэ тиреспублика игурыт еджаплэхэр къэзыухыхэрэм ашыщхэр ильэс къес члэхъех, ахэм тихэгъэгу ихэхъонгъэ ялахышу хашыхъэ.

Юбилиярым Къумпыл Мурат къызэрэфэгушуагъэм, гущиэ фабэхэр зэрэфиуагъэхэм фэш «тхъаугэгээсэу» риуагъ. Финанс университетыр Адыгэ Республикаэрэ азырагу зэдэлэжээгээ дэгүү зэрильтийр хигъэунэфыкыгъ. Тапэки ашьэрэ еджаплэ іепэлэсэнгээшко зыхэль специалистхэр къэзыгъэхъазырхэрэм зэу ашыщ», —

гъэшко зыхэль кадрэхэм якъэгъэхъазырынкэ республикэм гусэнэгъэ пытэ зэрэдэрилэштийр къыхигъэштийг.

Эскиндар Мухадин Къэрэшэ-Щэрдэжэсийн хэхъэрэ къуаджэу Бэслэйнэе къышыхъугъ. Московскэ финанс институтын, ыужкэ Урысые Федерацием и Президент дэжэ щизэхэшэгээ финанс университет хуужыгъэм, икредитнэ-экономическое факультет къуахыгъ. Доктор диссертациер мыш къышигъэшынкээжигъ, научнэ иофшэгъэ 500-м ехъу ытхыгъ. Ильэссыбэрэ проректорэу иофшэгъ. 2006-рэ ильэссым финанс университетыр Адыгэ Республикаэрэ азырагу зэдэлэжээгээ дэгүү зэрильтийр хигъэунэфыкыгъ. Тапэки ашьэрэ еджаплэ іепэлэсэнгээшко зыхэль специалистхэр къэзыгъэхъазырхэрэм зэу ашыщ», —

Адыгэ Республикаэрэ и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ацызэхашэ

Коронавирусны зимыушомбгүүным фытегъэпсихъэгъэ пэшорыгъэш юфтхъабзэхэр Адыгэ Республикаэр икъэлэ шъхьаэ нахь щагъэлъэшыгъэх.

Гущиэ пае, фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ячыпэ хэхигээхэр дезинфекции шыгъэнхэмкэ. Мыекъопэ къэлэ администрации ошэ-дэмыши юфхэмкэ и Гээторышланэ юфхэмнэгъэшьгээ. Ашкэ Адыгейм гигиенемкэ ыкы эпидемиологиекэ и Гупчэ зээгэгнигъэ дашьгээ. Роспотребнадзорын ыгъэнэфэгъэ шапхъэхэм адийн

штэу, хэушхъафыкыгъэ техникэр къызфагъэфедээ, фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ядекло-яплэхэр, пчэхэр, лифт клоуцхэр, нэмыхък чыпэхэр дезинфекции ашыхъ. Мы юфхэмнэгъэорышланэ организациехэри къхэлажъях.

Непэрэ мафэм ехъулэу Мыекъуалэ фэтэрыбэ хъурэ унэ 550-рэ дэт, ахэм ашыщэу 363-р

гъэорышланэ компаниехэм, 99-рэ ТСЖ-хэм яхыгъэх.

Эпидемиологиет ылъэны-къокэ юфхэм язытет зэрэкынным къыхэкэеу унэхэм ячэхигээхъхэр, цыфхэм зэдагъэфедэрэ ыкы хэкыр зыщиратэхъурэ чыпэхэр, тетысхъаплэхэр, кэлэлцэйкү площацкэхэр ренэу агъэкъэбзэнхэ, дезинфекции ашынхэ фэе.

АР-м и Парламент

Іэпыїгъур зэпагъэурэп

Урысые политическэ партиеу «Единэ Россиям» ифракциеу АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм хэтым идепутатхэу Цэй Эдуард, Алла Чернышевар ыкы Юрий Гороховыр блэкыгъэ тхъамафэм Мыекъопэ къэлэ сымэджэшын щагъэпсигъэ госпиталын Ѣылагъэх.

Коронавирусир къызэуалэхэрэм ячыгъэ зэрэхахъорэм къыхэкыкэ, мыш сымаджэхэм зыщгээштэх чыпэлэ илэм джыр 50 хагьхонеу агъехъазыры. Аш фэшлэдепутатхэм хъакьу-шыкъу-хэмрэ нэмыхъеу пщэрхъаплэм ищыклагъэхэмрэ афащагъэх.

Зэлахыре узу дунаир зэлтээзүкүгъээрэтиレスублике къызихъаъэм къыщегъэжъагъээрэ республике Парламентын идепутатхэр медицинэм иучреждениеу коронавирусикээр къызэолагъэхэм зыщгээшхэрэм мызэу, мытлоу іэпыїгъур афэхъугъэх. Блэкыгъэ чьэпэгэгэ мазэм социальне политикемкэ, унагьом иофхэмкэ, псаунгыгъэм икъэухумэнкэ ыкы культуурэмкэ комитетын идашэу Наталья

Широковамрэ статусымкэ, регламентымкэ ыкы депутат этиэмкэ Комиссием идашэу Къуиже Сайдэрэ мы госпиталын кэлэлтын-техъон комплект 300 фашагъ.

Аш ўужими сымэджэшын Ѣылагъэу илэхэм кэлэпчэхи зигугуу къашыгъэхэр Наталья Широковам, законодательствэмкэ, законностымкэ ыкы чыпэлэ зыгъэорышланэхэрэм яофхэмкэ Парламент комитетын идашэу игуадзэу Цэй Эдуард ыкы Урысые народнэ фронтын ишъольтийр Къутамэ идашэу Юрий Гороховыр ашагъэх.

Гээрекло Парламентын идепутатхэм медицинэ псэользэ зэфэшхъафхэр, зэпахыре узум ушызыухъумэрэ пкыгъо-

хэр, госпитальхэм юф ашызышланэхэрэм апае Ѣыгъын фабэхэр мызэу, мытлоу афащэфыгъэх, транспортымкэ Ѣыгъла-гъэхэр Ѣылэ зэхъум ашкэ іэпыїгъур аратыгъ.

Коронавирусикээр къызэуалэхэрэм ячыгъэ зэрэхахъорэм ыпкэ къыкыкэ медицинэм иучрежденихэм гъэльэшыгъэу юф ашэ. АР-м псаунгыгъэр къэхуумэгъэнымкэ и Министерствэ къызэритыгъэмкэ, госпиталищым сымаджэхэм зыщгээштэх чыпэлэу ялхэм ахагъэхъур агъэхъур, врачэу нэбгырэ 300-м ехъу, медсестра нэбгырэ 800 фэдиз ковидыр къызэолагъэхэм афэгъэзэй, іэпыїгъур псынкээм ибригадэ 54-мэ юф ашэ.

Депутатхэр хэлэжъагъэх

Проектэу «Лъапсэхэр къэдгээнэжъынх» зыфиорэм къыдыхэлтыгъэу блэкыгъэ тхъамафэм Адыгейм йофтхъабзэ Ѣылагъэх.

Ижыкыкэ къыщегъэжъагъэу къэкэеу, джы клоудыжынэу ежьэгэ хэшьеэ чыгъ лъэпкэйр «колхидский» зыфалорэм фэдэхэр Мыекъопэ районым щагъэтысхъагъэх. Проектын АР-м и Лышъхъэу Къумпыл Мурат икуратор.

Пстэумкэ мы мафэм чыгъ цыкы

500 агъэтысхъагъ. Йофтхъабзэм компаниене «FINEX» зыфиорэм, тыкъэзынхъэрэ дунаим ыкы чыгъопсым икъэклиялэхэм якъэухумэнкэ Гээторышланэхэрэм, чыгъопс паркэу Тхъачышхом, Урыс географическе обществэм, мэзхэм якъэухумэнкэ Гупчэм ялтыклохэр,

волонтерхэр, нэмыхъеу хэлэжъагъэх. АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм мыш ялах халхъагъ. Законодательствэмкэ, законностымкэ ыкы чыпэлэ зыгъэорышланэхэрэм яофхэмкэ комитетын идашэу игуадзэу Цэй Эдуардрэ Урысые народнэ фронтын ишъольтийр Къутамэ идашэу Юрий Гороховыр Парламентын ыцлэхэм хэшьеэ чыгъхэм ягъэтысхъан хэлэжъагъэх.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Искусствэр — тибаинигъ

Театрэр — ЗЭЛЪЫГЭСҮҮК ГЭХЭМ ашыщ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Камернэ музыкальнэ театрэу Хъанэхьу Адам ыцэ зыхырэм икъэгъэлъөнхэр Химки щыктуагъех.

Москва хэкум икъалэу Химки идраматическэ театрэу «Тэтиун» зыфиорэмрэ Адыгэ Республиком и Къэралыгъо Камернэ музыкальнэ театрэу А. Хъанэхьум ыцэ зыхырэмрэ творческэ зэпхыныгъэхэр эдьриялэх.

Химки итеатрэ иартистхэр Адыгэим щылагъях, къэгъэльгъонхэр щызэхашаагъях. Ныбджэгъуныгъэу зэдэтшигъээм тыхыпкырыкы, Москва хэкум тыхыуагъ, Химки къэгъэльгъонхэр щызэхэтшагъях, — къитиуагъ АР-м и Къэралыгъо Камернэ музыкальнэ театрэу А. Хъанэхьум ыцэ зыхырэм ихудожественнэ пашэу, Урысыем, Адыгэим искусствэхэмкэ язаслуженнэ юфышэшко, искусствоведениемкэ кандидатэ Сулайманов Юныс. — Тиатреэр бысымхэр дахэу къыпэгъокыгъях, тизэпхыныгъэхэр дгээпэтигъаях.

Старчевскэм илибретто тэхигъэ мюзиклэу «Ослепленные» зыфиорэ къэгъэльгъонхэр режиссерэу Сулайманов Юныс ыгъеуцугъ. Композиторэу Андрей Семеновым ордышзор ыусыгъ. Адыгэ Республиком инароднэ артистхэр Ирина Кириченкэм, республикэм изаслуженнэ артистэр Владислав Верещако, артистхэр Лый Бэлэ, Марина Синяевам, Елизавета Салинцевам, опыт

Пышсэхэр

Кіләццыкүхэм афэгъэхыгъэ пышсэхэм атехигъэ къэгъэльгъонхэри узылэпащэу артистхэм къашыгъях. Къуекъо Налбый ишпышсэу шынина гэшшэгъоным ехыллагъэр гум къегүүшүүкы. Ордышзор Тхъабысымэ Умарэ ыусыгъ, къэгъэльгъонхэр режиссерэу Виктор Серебрянскэм ыгъеуцугъ.

Адыгэ Республиком изаслуженнэ артистхэр Надежда Максимовам, артистхэр Лый Бэлэ, Светлана Корневам, Сергей Старусинам, нэмийкхэм рольхэр кашыгъях.

Урыс пышсэхэм яхылгэгъэ къэгъэльгъонхэр щылэнгъяа дешэ. Спектаклэр Ю. Сулаймановым ыгъеуцугъ, ордышзор А. Семеновым ытхыгъ.

Адыгэим инароднэ артистхэр Ирина Кириченкэм, республикэм изаслуженнэ артистэр Владислав Верещако, артистхэр Лый Бэлэ, Марина Синяевам, Елизавета Салинцевам, опыт

тышхо зиэ артистэу Виктор Серебрянскэм рольхэр къашыгъязэ, пьесэм поэ къыпагъялгар.

Кіэшаклоом

Узылъещэ

Урысыем культурэмкэ и Министерствэ имурадхэм къадильтэу «Гастроль инхэр» зыфиорэ юфихъабзэр зэхашгъ. Культурэм ифедеральнэ юфшаплэу «Росконцертэм» иунашьохэм адиштэу гастроль-концертхэр 2020-рэ ильэсэм къышыублагъэу зэхашгъ. Урысыем культурэмкэ иминистрэу Ольга Любимовам изэфхэйсэжхэм къащыхигъяа гэм угъэгушо. Гастроль-концерт юфыгъохэм ахэлажъэх ашлонгъоу хэгъэгум икъэралыгъо организацэе 500-м нахыбэ «Росконцертэм» лъэзу тхильхэр кыфайхъэхыгъэх.

Хэгъэгум игастроль-концерт юфыгъоу «Гастроль инхэм» Урысыем ишьолтырхэм культурэмкэ язэпхыныгъэхэр егъээптих, егъэжэпшэшоу ашынгъэхэр лъэгъэклутах. Театрэхэм юф зедашээзэ, къэгъэльгъонхэм яплы зышонгъохэр нахыбэ ашы.

Зеушъомбгъу

Искусствэм ифестивальхэр, культурэм имафхэр, нэмийкхэр «Росконцертэм» зэхищэхээзэ, дунээ зэнэкьюкьюхэм ахэлажъэхэр ячпачагъэ хэхъо. Лъэпкъ къэшьохко ансамблэхэм, ордышох, театрэхэм, лъэпкъ музыкальнэ Ыэмэ-псымхэмкэ оркестрэхэм Урысыем культурэмкэ и Министерствэ юлыгъэу афэхъу, искусствэм зиушъомбгъуным фэшл амалхэр къагъотых.

Еплыкгэхэр

— Тафраз Урысыем культурэмкэ и Министерствэ, «Гастроль инхэм» язэхшаклоом. Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат Республикэм культурэмкэ иоффшаплэхэм язэтгээпсихъажын, унаклэхэр ашынхэм зэралын тегъэгушо. Москва хэкум тыхыоным фэшл Адыгэим культурэмкэ иминистрэу Аульэ Юрэ юлыгъэу кызыэрэфхүүгъэр къыхээгъэшти, гээзетымкли «тхъаугээпсэу» еслюжы сшоиць.

— Къэралыгъо гъэспыкэ илээдээ Адыгэим зылсэурэр ильэс 100 шэхэу хууцт.

— Москва хэкум мэфи 4 тышылагъ. Адыгэим ыцэ дахэкэ дгээгүйгээ. Республикэр нахышоу бэмэ ашлагъ. Москва экскурсиен щытагъэшыгъэр тьыгүупшэжыщтэп. Кремлым ыпашхъэ тьытцэу къэбархэр кызыэрэфтэгээгъэр. Адыгэим имэфэк фэгъэхыгъэ къэгъэльгъонхэр зэхэтшэштих, хыаклэхэр Москва хэкум кыкыцтхэу тэгүйгээ. Тиатреэр иныбдэгээгүйгээ, Къээртээ-Бэлькыарым изаслуженнэ артистэр Абанэкю Руслан тигъусагъ. Аш кызыэрэуагъэу, егъэжэпшэхүүхэр тшыгъаях.

— Лъэпкъ шэжьым гүмрэ исэмрэ зэрэхых. Мыекуанэ шыукызы-клюжым юлошиэн кээ халхьхээ пилоигъоу сыда узэгүүшигъасагъэр?

— Искусствэр бай дэдэу Ѹыт. Дунаим нахышоу тиреспубликэ щашэнным нахь куоу сүфэлажъэ, фольклоры ыаубытэпэ сшы сшоиць. Цыифынхэр, цыиф гъэшлэгъонхэр Адыгэ Республикэм щэпсэх. Сыгукэ салтыгыныр симурад шхъялэхэм ашыц.

— Уигухэлхэр къыбдэхъунхэу пфэтэло.

— Тхъаугээпсэу.

ЕМТЫЛЫ Нурбай.

ЕМЫЗЭЩЫРЭМ ИЮФ

КЪЫДЭХЪУ

Лъэпкым итарих щигъуаззээм ашлээ ылъэгъугъэ цыфым шошэ дахэ фэзыдьын зыльыкыщтыгъэ бзыльфыгъэхэм ягуу зэрашыкыщтыгъэу тарихым къыхэнагъэхэр, ахэм лъитэныгъэу афашыкыщтыгъэр.

Непи тиадыгэ бзыльфыгъэхэм маклээ ахэтэр илэпэлэсэнэйтэйкэ зэлъашлэх хүгъэу, ялшагъэхэмкэ ящытхуу чыжъеу нэсыгъэу. Мы тхыгъэм зигугуу къышытшы тшонгто бзыльфыгъэ ныбжыкылэм ыцэ аш фэдизэу бэдээ щымыгъозэнки хүн, ау исэннаушыгъэ, Юф зэрэзидишэжырэм яшуагъэкэ аш ищтыхуу бэ темышлэу къэущт, аш ублапэ зэрилэри нафэ тэ кытфэхүгүү. Зыфатлорэр зилшагъэхэр тлээгъугъэ Цэй Зульфия. Ар дышынэдэнын фэштэгъэ, ар зыгуу рихыирэ, зилшагъэхэр къэгъэлъэгъон зэфэшхъафхэм ахагъэлжээрэ бзыльфыгъэ лэпэлэс.

Дэн-бзэнэм, хэдыхыным уалытлынным ишыклагъэу кытшлэшлы угукэ аш уфэенным имызакьоу, шэн гъэтылыгъэ, лэпкэлэ-лъэпклагъэ, щэлэгъэшо. Сыда пломэ сурэтэу шэкырм о теплъягто пшонгъом укыфэклоныр, кэухым уигъэрэззэнэр псынкэлэу зэпыфэрэ Юфэйтэпин фое.

Зульфия къуаджэу Джамбэчье къылжыхууг. Къызэрыхъуаагъэр унэгъо лужуу, зэш-зэшыпхуубил мэхүүх. Ятэй Арамбый ильфыгъэхэм ашхыаг бэрэ итынэу, зэклэми янасып ылъэгъунэу хуулиг, ильяс 40-м къехъугъэ къодыяг идунай зехъожым. Зульфия янэжъеу Шамлэтэр кэлэцкылхэм янэу Нэфсэтэрэ сабыйхэр зэдаплугъэх, зэдалжэхыгъэх. Юфшэнэр шу альэйтоу, зыфагъазэрэр аяацакьеу, лэдэб ахэлэйе аплигъэх. Бзыльфыгъитлум сид фэдиз кын альэгъугъэми, ахэм зэклэми ашшээрэ гэсэнэгъэ арагъэгъотыг, сэнхыхатэу хэти къыхихыгъэмкэ Юф ашлэ, яунагъохэр аягъых. Пшашэжъылхэр зыхехъэгъэлакъохэр, унагъохэр альытэхеу, ежхэми уасэ къафашлэу мэпсэх.

Зульфия дэгьюу зышлэхэрэм къызэ-палорэмкэ, ицыкыгъом къыщегъэжъэгъэу сурэтшыныр иklas. Үллэгъурэ пкыгъо зэфэшхъафхэм пшэшэжъылхэм сурэт атыришыкьеу, мыдэеу ар къыдэхьоу янэ зельгъум, сурэтшынымкэ кружокэу еджаплэм щызэхашаагъэм ынъэхъяг, аш лъэшэу яшуагъэ къекыг. Еджаплэм чээсифэ дэпкъ гъэзетхэр, кабинетхэр исурэтхэмкэ ыгъэкэлракэ-

Адыгэ лъэпкым егъашлэм ибзыльфыгъэхэм япүн, шэн-хэбзэшлухэр ахэлъынхэм мэхъянэшхо ритыштыгъ. Унэгъо хызмэтым изехъан фаплутыгъэх яцыкыгъом къыщыулагъэу, пшашьхэм дэн-бзэнэм хэшыкыгъ фыралэн фаеу альтэштыгъ, аш фэдэ лэпэлэсэнэгъэ зыхэлхэм уасэ афашыщтыгъ.

Щигъэх, мэфэкэ зэхахъэхэмий иахышиу ахишыхъэштыгъ иамал къызэрихъэу. А зэпстэуми адаклоу къэшьокло купэу еджаплэм илэми хэтыгъ, игуалеу адыгэ къашьохэм зафильасэштыгъ.

Творческэ сэнаушыгъэ зыхэль пшэшьэжъыем ренэу Юф зыдишлэжыщтыгъ, кэ горэм фежъэштыгъ. Дэн-бзэнэм

Ыгу фэщагъэу зыфежъэгъэ Юфыр Зульфия къызэрэдэхъурем ишыхъат илэшлэгъэхэр къэгъэлъэгъон зэфэшхъафхэм зэрахэлжъагъэхэр.

Гууетыныгъэшо фырилэу ишыпкъэу үүж зихъагъэр. Ау сид фэдэрэ Юфи къыбдэхъуным пae сэнаушыгъэм dakloy аш ишыкылэ-амалхэр пlэ къибгъэхъанхэ, зафабъэсэн фае. Ежъ-ежырэу зыпари къэхъущтэп, зэклэми уишэнэгъэ, уигу-етынгъэ алжасэ мэхъу. Дышынэдэным ишэфхэм афагъэсэним, апэрэ лъэбжкухэм яшынкэлэгъу къыфэхъуухэ шонгьоу нэбгырэ заулэмэ Зульфия зафильэзагъ, ау Гумэ Ларисэ нэмькэ бзыльфыгъэ ныбжыкъэм ильэу зэхишлагъэп. А уахтэм ежъ Зульфия илэшлэгъэ горэхэр илажэх. Ларисэ ахэр зыргэлэгъуухэм ыгу рихыгъэх ыкылэгъу къыфэхъуунэу къыгъэгүгъягъ, игуучыи епцыжыгъэп.

Ыгу фэщагъэу зыфежъэгъэ Юфыр Зульфия къызэрэдэхъурем ишыхъат

Лъэшэу фэщагъэу щигъыгъети, нысхъээ цыкылхэм щигъынхэм афидыхэу ригъэжъагъ. Нэужым ышыпхуу цыкылхэм афадэуу ыублагъ. Ау а Юфыр фэзыгъэсэн зэрэшмылэм къыхэлэгъон ар ыгъетылтын фаеу хуулигъэ.

—Сянэрэ сянэжъырэ аш фэдэ уахтэ ялажэп, сабый быним яфэло-фашлэхэм, унэгъо хызмэтым аплигъэх, — elo Зульфия.

Гурит еджаплэм къызеухым Зульфия Адыгэ къэралыгъо университетым икэлээгъэдэжэ факультет, нэужым юридический факультетыр къыхыхыгъэх. Ау сэнхыхатэу къыхыхыгъэхэм Юф аришэнэу хуулиг — унагъо ихъагъ, шээжъыые цыкыли къыфэхъуухъ. Джашыгъур ары бэшлагъэу ыгу рихыгъэхэе Юфыр — дышэйдэным аш къызфигъээжъыгъэр.

Илэшлэгъэхэр къэгъэлъэгъон зэфэшхъафхэм зэрахэлжъагъэхэр. Гуущылэм пае, Къохылэм щыпсэурэ лъэпкъхэм искуствэхэмкэ я Къэралыгъо музей, Адыгэ Республиктэ загъэпсыгъэр ильяс 30 зэрэхъуухээм өхүлпэу зэхажэгъээ мэфэкэ къэгъэлъэгъонхэм Зульфия илэшлэгъэхэм чылпэ ащаубытывь, цыфэу елпэгъэхэм ахэр агу рихыгъэх, къыхажъэштыгъэх. Ахэм къаклэлтыкъуагъ Адыгэ Республиктэ культурэмкэ и Министерствэ и Дипломи.

Зульфия тыфэлъало тшонгъу зыфежъэгъэ Юфыр щигъуу къыфихъынэу, гухахъо ежъ ышхъээкэ хигъотэнэу, илэпэлэсэнэгъэ ишуагъэкэ ыцэ зэльшэнэу, иуагъо псаунгъэрэ рэхъятныгъэрэ ильынхэу.

ТЭШЬУ Сафыет.

Андырхьое Хъусен лыхъужьныгъэ зызэрихъагъэр ильэс 80 хъугъэ

Тишъафитныгъэ къытфиухъумагъ

Хэгъэгү зэошхом итарихь непэ кызнэсыгъэм нэклубгуаклэхэр кыхагъэшых.

Тильэпкъэгью Андырхьое Хъусен зэрихъэгэе блэнагъэм фэдэ зезыхагъэхэр шъэ пчыагъэ мэхъухэкли шиенэп. Гушилэм пае, Александр Матросовым илыхъужь зеклиаклэ фэдэ Дээ Плыжым изэол 404-мэ къаэфагъэу агъяунэфигь. Адыгэу Андырхьое Хъусен зэрихъэгэе лыхъужьныгъэр адрэхэм ахэзымыгъэклэйлер Украинаэм и Луганшинэ ит псеупиэу Дьяково дэж щыклогъэ заом ильэхъян нэмыцхэу къээзыдзыхъагъэхэр «Зыкъэт, урыс!» алуу кызызкуохэм, «Урысхэм зыкъатырэп» гушуагъэ хэлзэу ариолжы, гранатэр кызызригъэуагъэр ары. Пийхэмий ар амьгъэшэгъон алъэкигъэп.

Украинэм щыщэу, я 23-рэ полкэу къэралыгъо гунаапкъэм икъэухъумэн фэгъэзагъэм изаслава ишацэу Кирилл Сприданюк зэрихъэгэе лыхъужьныгъэм фэдэ аперэп зэрээрхагъэр. Ау Андырхьуа ар зэрэтекъирэр лыхъужьныгъэ зэрихъагъэ пэтээ, Советскэ Союзым и Лыхъужьыцэ льапиэр кызызфамыусыгъэр ары. Етлани кыхагъэштигъэн фаер адыгэм Украинаэм щызэрихъэгэе блэнагъэм фэдэ украинцэм Адыгэ чыгум зэрэшызэрихъагъэр ары.

Тигъэзети аш фэгъэхыгъэу къихъэгъагъ. 1942-рэ ильэсэйм Кирилл Сприданюк зыхэтигъэе полкыр Украинаэм икъохьэпэлэ лъэнэйкъоклэ къиклэу кызызкэеклон фаеу хъугъагъэ. Джаштетэу Кавказым ар къэсигъагъ. Дээ Плыжым илофхэр аш нахь кыгъэхъильэгъагъэх. Сыд хуягъэли пыир Tlyaps илэгъоблаго къынагъесы хуунэу щытгъэп.

Фышт-Ошутенэ къушхъэлээ зэпырыкылэм лэшэу кыщесигъагъ, къушхъэм ошоппшэхшо шъхварыгъ. Тыдэ улпъагъэм, зыпари пльэгъунэу щытгъэп. Нэмыцхэр аш фэдэ чыпилэхэм дэгъо афагъэхъазыгъэу щытгъэх (етлани ахэм пулеметхэр ялагъэх), тэтыехэм ялагъэп.

Сприданюк изэолхэр нахь маклэу хэклодэнхэм пае дэтыгъагъэм (фашист окопым) дап-

ки, «Эдельвейс» хэтхэм Ыэпшээрызаар адиублагъ. Ау фашистхэр бэ хъухэу кызытебанхэм гранатэр кыгъауи, ежыри хэклодагъ, нэмыц 14 зидихыжыгъ.

Якомандир зэрэхэклиодагъэр зальэгъум, зэолхэр зыми кыгъэуцужынхэ ыльэкынэу щытгъэп. Ашье икыгъэхэу пыим зыжэхадзагъ ыкы ар зэхагъэтэкъуагъ.

1942-рэ ильэсэйм шышхъэуум и 28-м къэралыгъо гунаапкъэм иухумэкло нэбгырэ 11 а заом хэклодэгъагъ. Пхъашэу пыим зэрэпэуцужыгъэм пае НКВД-м ия 23-рэ полк Быракь Плыжым иорден 1942-рэ ильэсэйм тыгъэгъазэм кыфагъэшошгъагъ.

Я ХХ-рэ лэшэгъум ия 70-рэ ильэсэйм МДФ-у «Зэкъошныгъэм» щызэхашгъэгъэ лыхъокло отрядэу «Искатель» зыфилорэм хэт клалэхэу уштэгъо-зеклю Иван Бормотовыр зипэцагъэм къэрэхьо-пулемет теплээ зиэ мижъосынэу агъяуцугъагъэм шэжэй пхъэмбгъу игъусагь. Зэклэми апэу ар пхъэмбгъум зыцэ тетхэгъагъэр Кирилл Сприданюк ары. Аш Иофыр ухыгъэ щыхъуагъ.

Ау сэ тесыбуягъагъ а юфыр ыкльем нээгъэсынэу. Украинэм и Винницкэ хэку ит селоу Борьков ишацэ сыйфэтхагъ. Кирилл Сприданюк аш щыпсэуцтгъээ кызызэригъэшэлэнэу сельэуагъ.

Бэмышэу джэуапыр къис-

лукагъ. Кызызэрчэлэкыгъэмкэ, Кирилл аш щыпсэуцтгъагъ. Андырхьое Хъусен фэдэу заом ыпэкэ ипсэүпэ гупсэ къэлэгэйаджэу юф щишиштгъагъ. Заом үхъанкэ бэ имылэжэу Литинскэ районным ит селоу Лукашовкэ дэт еджаплэ идиекторыгъ. Заом зылохъэм ильэс 30 джыри хуягъэп. Ишхъэгъусээрэ ишшэштэжыгуу мэзи 6 зыныбжь Лидэрэ унэм къинэгъагъэх. Лыхъужьыим пхъорэлтифиту ил, ахэм нэбгыриш къатекыгъ. Джэуапуу кысфагъэхыгъэр зэрэпсауу къыхэсэути:

«Лъытэнэгъэ зыфесиширэ Казбек Гъучылыс ыкъор! Лъэшэу тыйгъэгүүшхуагъ тикъоджэгью Сприданюк Кирилл Лукаян ыкъом фэгъэхыгъэ къэбарэу кытлыбыгъэлэсигъэмкэ. Ары, 1915-рэ ильэсэйм селоу Борьков ар кызыщхъуагъ. Заом ыпэкэ къэлэгэйаджэу аш юф щишилгъагъ. Заор къе-

жъэнэйм ыпэкэ Винницкэ хэку и Литинскэ район хэхъэрэ селоу Лукашовкэ дэт еджаплэ идиекторыгъ. Заом зэклом ишхъэгъусуу Сприданюк Аршинэрэ мэзих зыныбжь ишшэштэжьиу Сприданюк Лидэрэ (1941-рэ ильэсэйм щылэ мазэм и 2-м къэхъугъ) унэм къинэгъагъэх. Пхъорэлтифиту ил: Дарийн Василий Андрей ыкъомрэ Марчук Татьяна Андрей ыпхъумрэ. А пхъорэлтифитумэ нэбгыриш къатекыгъ. Кирилл Сприданюк икъодыгъэ игупсэхэм ашэнэу хуягъэп, къэлэ ыкъи архив зэфэшхъафхэм бэрэ афатхэштгъэх. Аужыпкъэм, зэрэцмылэжээсиймкэ тхыль къалукэгъагъэп. Ильэс горэм (тэрээ дэдэу ыпхъу къышэлэжьиу) Винницкэ хэку архивым аш зызфегъазэм, мыш фэдэ справкэ къыратыгъагъ:

«Старшэ лейтенантэу, заставэм ишацэ щытыгъэ Сприданюк Кирилл Лукаян ыкъор 1942-рэ ильэсэйм шышихъэуум и 28-м къалеу Мыеекуапэ щыфэхыгъ». Сильванэ Казбек Гъучылыс ыкъор! Хэгъэгу зэошхом итарихь енхыгъээ зэхэфын-ултээгүүн Ioфышихуу зэшлэгъэм пае къоджэ Сөветри Сприданюк Кирилл игупсэхэри лъэшэу къытфэ-

разэх. Джаш фэдэу тпэчыжье Адыгэим Ѣын-псэхэрэм тафэрэз тикъоджэгъу лыхъужьсъым ишлэжь зэрагъэлъаплэрэм фэш. Дарийна Лидэ Кирилл ыпхъур ренэу ятэ фэгъэхыгъэ къэбар горэм лыхъуагъ. Ари лъэшэу къытфэраз.

Мы ситхыгъэ гъусэ къыфэсэшы К. Л. Сприданюк исурэтэу ыпхъоу Лидэ къытлэгъэхъагъэр. Чъэпногъум и 20, 2021-рэ ильэс. Винницкэ хэку и Литинскэ район хэхъэрэ селоу Борьков ишацэу Свичколан Евгений Олександэр ыкъор».

Джыри зэ кыкылэсэлтэйкыжы: кырыкыуагъэри, къодыкээ фэхъуагъэри джыре нэс игупсэхэм ашыц горэм ышлагъэп. Аужыпкъэм, зэрэфхэгъэмкэ тхыль алэклагъэхъагъэп. Заор заухым ильэсипш пчыагъэ тешэжьиу Сприданюк Кирилл Лукаян ыкъор зэрэшымылэжьыкэ справкэ къаратыгъагъ.

Сэ сишлэхкэ, Андырхьуаимрэ Сприданюкрэ бэклэ зэфэбъэдэнхэ плъэкыщт: түри къэлэгэйаджагъэх, ежхэм яшлонгъоньгъэкэ заом үхъэгъагъэх. Түми ягъусэ зэоллхэр къауахъумэхээз апэ атэй. Адыгэр Украинаэм ичыгу щыфэхыгъ, украинцэр — Адыгэим ичыгу.

Непэ Фышт-Ошутенэ зэпрыкылэм Ѣырхьят: щэ шьеу ыкы пулмет макхээр Ѣызэхэлхэштхэп. Үлшъэхкэ кызызэрэсэгъагъэу, а зээ пхъашэхэр зыщыкогъэ чыпилэ шацьиуцгъэгъэ мыжъосынэу игъусэ шэжэй пхъэмбгъум тетхагъ: «Къэралыгъо гунаапкъэм иухумэхэлхээ яполхэтэгъээ 1942-рэ ильэсэйм шышихъэуум и 28-м фэхъиэхээм афагъэуцгъэп. Зэклэми апэ итир Сприданюк Кирилл Лукаян ыкъор ары. Лъэкъуацэ ыуух мэрэуущтэу: «1942-рэ ильэсэйм шышихъэуум и 28-м къауахъыгъ». Лыхъужьыгъэу зэрихъагъэм фэгъэхыгъэу зыпари тетхагъэп. Старшэ политрукэу Палкинэм а чыпилэ Ѣыкыгъэ заом ыуух ытхагъагъ: «Гранатэр кыгъауи, пийхэр ыуукыгъэх, ежыри хэклодагъ. Лыхъужьыгъэу зэрихъагъ».

Сэ зэрэспытэрэмкэ, Андырхьое Хъусен имузеуу къудажэу Хъакурынэхъаблэ дэтим Кирилл Сприданюк блэнагъэу зэрихъагъэм нэуасэ зыщыфэхъунхэ альэкищт чыпилэ къыщыфыхъэгъынэр тифэ.

АЦУМЫЖЬ КАЗБЕК.
Тарихъ шэныгъэхэмкэ доктор.

ТичыпIэ хъалэмэтхэр

Археологическэ чынальэу Жэшукъо

Зеклохэу тишьолыр иархеологии зыщзызыгъэгъуазэ зышоигъохэм гъэшэгъоныбэ къяжэ. Археологическэ чынальэу Жэшукъо (Шушук) заджэхэрэм щыкъорэ археологическэ тофшэнхэм яшуагъекэ блэкигъэм инэпээпль пкыгъо МИН пчагъэхэу чым ыушъэфрыштыгъэхэр къышычахых.

Къоджэ псэупIэу Победэм имыжью къычэшыпIэу ВОЛМА-м ыгъэлажьэрэм археолог цэрынхэу Владимир Эрлихрэ Георгий Годизовырэ ильэсих хүгъэу щетлэх. Гипс къычэшыпIэр щагъэпсынэу ВОЛМА-м иофышигъэм чынальэр къызаплынхэм, ижырэ цыфым ильэужхэр угу къэзгээкъирэ ухжхэр щызэбгырдзыгъэхэу гу льатагъ, яшошхэр аушетыжынхэм фэшлэгъягъэх ыкыи ар хъаулые хугъэп.

— Тарихынм ильэхъан изылахь ин тышыгъозэнхэм Жэшукъо етэнхэм мэхъянэшхо и. Къышычэдгэштыгъэхэм саугэтихэм охтэ шlyklae къызэлъаубыты: тиэрэ ыпекэ я 28-рэ лэшэгъум къышегъэжьагъэу я 10-рэм нэс. Пстэумки гэе минирэ ныкъорэ фэдиз. Къышидгъотыгъэ тарихъ къэнхэм яхьатыр-кэ Жэшукъо археологическэ

чынальэр пасэм ижырэ цыфхэм ятысыпIагъэу тлъытагъэ ыкыи тыхэукуягъэп, тарихъ саугэтихэу щитэкъухагъэхэм ар къагъэшыпкъэжыгъ, — къыхгээшти тарихъ шлэнгъэхэмкэ докторэу, археологэу Владимир Эрлих.

Пстэумки археологическэ тофшэнхэм гектар 75-рэ къызэлъаубыты. Джырекэ уштэгээр аш ызыгълан. ПсэупIэжынштыгъэхэмрэ хэдээ гээтэлтийнхэмрэ жууцэхэу къышычагъэштигъэх. Ау, Владимир Эрлих къызэршуягъэмкэ, хэдээ ухуманшхэр нахь къебэкъых. Ильэсих упплэкунхэм къаклоц фэдэ саугэйтэ 30 чыгум къыхахыжыгъ. Ахэм яшысэкэ хэдээ ухуманшхэм ямыжъо дэлкъхэр ижырэ цыфхэм ик!ерыкъеу зерагъэфедэжынштыгъэмкэ елтийнхэм къагъэшыпкъэжыгъ.

— Исп унэхэм ялахь инхэр хэдээ гээтэлтийнхэм къышычагъэ-

шыгъэхэм зэкэми къахэтэгъуатэх, яштыкъикэ ахэр а чынпээм зэрэшамыгъэуцугъэхэр нафа, зэпрыгъэзагъэх. Ашельтыгъэу, нэмийк чыпIэ щыгъэпсыгъэгъэх хэдээ ухуманшхэр зэхахыжхэти, фэшхъафхэр аугьоштагъэхэу Владимир Эрлихрэ сэрэ тлъытагъэ ыкыи ауштэу къычэкъигъ. Зэкэми гъучыр, керамикэр, бзылъфыгъэ ёлещысэ зэфшэхъафхэр къачэхъигъэх. Ахэм яшуагъекэ тарихынм ильэхъан илахь индьзунэфын тлъэкъигъ, — къеуатэ КъокыпIэм щыпсэурэ лъепкъхэм яискусствэ имузей и Къутамэу Мыеекъуапэ дэтым иофышэу Георгий Годизовын.

ПсэупIэжхэм якъыхэгъэшынкэ члэу тирхэхэр куоп, сантиметрэ 40 ны!эп, ары нахь мышыами, сакыныгъэшхо ахэлъэу етэн тофшэнхэр зэшүхаых, сыда помэ анахь пкыгъо цыккуми тарихъ мэхъэнэ ин ил.

Гущынэ пае, иттуум ач!еффэрэ мыжъо уджэшьуугъэу зичээзыу етэнхэм къащаагъотыгъэр лэжыгъэх ыкыи мыжъо гъэушэбальэу ижырэ цыфхэм агъефедэштагъэу чыпIэм тоф щызыштээрэ шлэнгъэлэжхэм алъытагъ. Нахь класэу чым къызхидзэгъэ къутафэм еплъынкээр къыгъэшыпкъэжыгъ.

Чынальэр Жэшукъо ишъэфхэм якъыч!эзьштынкэ археологическэ етэнхэр ильэс пчагъэхэм атэлъытагъэх. Блэкынгъэм ишъэфхэр аш джыри ыуухьумэрэ зыфэдизыр къешэгъуай.

Ау нафэр зы — ар мэхъэнэ ин зиэ культурнэ къэнышху. Песэрэ джэрэ лъэхъаным къышегъэжьагъэу гууч! л!эш!эгъум нэс къыриубытэрэм инэпээпль пкыгъю миним нахыбэр 2015-рэ ильэсим къышыублагъэу джыре нэс къышычахыгъах. Археологхэм къызэршуягъэмкэ, республикэм щыпсэухэрэми, ихъак!эхеми ахэр зэрэгэлэгъунхэм пае етэнхэр зауххэкэ къэгъэлъэгъон ин агъэпсынир ягухэль. Джырекэ чыпIэм икъыххын дэлажьэх.

АНЦОКЬО Ирин.

Цыфхэр Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм зэрэрагъэблэгъэштхэмкэ графикир

Үлжкууцын, ыцц, ятац	Іэнатэу ыыгъыр	Мафэу зыри-гъэблэгъэштхэр	Сыхватэу зыри-гъэблэгъэштхэр	ЧыпIэу зыщиригъэблэгъэштхэр
Нарожный Владимир Иван ыкъор	Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъамат	я 2-рэ блыг	сыхватыр 15-м къышегъэжьагъэу 17-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр, я 311-рэ каб., Хасэм и Тхъаматэ иприемн, я 310-рэ каб.
Іашэ Мухъамэд Джумалдин ыкъор	Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэ игуадз, бюджет-финанс, хэбзэлахь, экономикэ политикэмкэ, предпринимательствэмкэ ыкыи йэкъыб къэрал экономикэ зэпхыныгъэхэмкэ икомитет итхамат	я 2-рэ гъубдж	сыхватыр 10-м къышегъэжьагъэу 12-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр, каб. N 319-м
Шъао Аскэр Хъаджумар ыкъор	Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэ игуадз, аграрнэ политикэмкэ, мыльку ыкыи чыгу зэфыщтыкъэхэмкэ икомитет итхамат	а 1-рэ бэрэскэжьый	сыхватыр 10-м къышегъэжьагъэу 12-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр, я 309-рэ каб.
Лобода Александр Павел ыкъор	хэбзэгъэуцуунымкэ, чыпIэ зыгъэорыш!эжьынм иофыгъохэмкэ комитетын итхамат	я 2-рэ мэфэку	сыхватыр 15-м къышегъэжьагъэу 18-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр, я 309-рэ каб.
Цэй Эдуард Күшүкү ыкъор	хэбзэгъэуцуунымкэ, чыпIэ зыгъэорыш!эжьынм иофыгъохэмкэ комитетын итхаматэ игуадз	а 1-рэ, я 3-рэ мэфэку	сыхватыр 15-м къышегъэжьагъэу 18-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр, я 417-рэ каб.
Салов Евгений Иван ыкъор	зеконымкэ, экологиэмкэ ыкыи чыюпсым игъэфедэнкэ комитетын итхамат	я 4-рэ мэфэку	сыхватыр 14-м къышегъэжьагъэу 16-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр, я 407-рэ каб.
Широкова Наталья Сергей ыпхъур	социальнэ политикэмкэ, унэгъо тофхэмкэ, псаунгъэм икъеухъумэнкэ ыкыи культурэмкэ комитетын итхамат	я 2-рэ гъубдж	сыхватыр 11-м къышегъэжьагъэу 13-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр, я 313-рэ каб.
Шэуджэн Сэфэр Хъумэр ыкъор	бюджет-финанс, хэбзэлахь, экономикэ политикэмкэ, предпринимательствэмкэ, йэкъыб экономикэ зэпхыныгъэхэмкэ комитетын итхаматэ игуадз	а 1-рэ гъубдж	сыхватыр 10-м къышегъэжьагъэу 12-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр, я 315-рэ каб.
Шэуджэн Тембот Мурат ыкъор	гъэсэнгъээмкэ, шлэнгъээмкэ, ныбжыкъэхэм яофхэмкэ, спортымкэ, СМИ-мкэ, общественнэ организацихэм адэлжэгъэнымкэ комитетын итхамат	я 3-рэ бэрэскэшху	сыхватыр 14-м къышегъэжьагъэу 16-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр, я 405-рэ каб.

Шунаэ тешъудз: Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм кыифэгъэзэгъэ тофхъохэмкэ цыфхэр, депутатын зэрэзгъыхэрэм тетэу, нэмийк мафэхеми рагъэблэгъэнхэ альэкъыш.

Баскетбол

ЕдзыгъуитIур лъэпсэшIу фэхъугъ

«Мицубаскет» Липецк — «Динамо-МГТУ»
Мыекуапэ — 98:115 (15:26, 27:31, 26:26,
30:32).

Шэккогъум и 11-м Липецкэ щизэдешIагъэх.

«Динамо-МГТУ»: Чичайкин — 5, Суслов — 13, Рябов — 6, Александров — 25, Воротников — 3, Турэ — 10, Чаленко — 4, Галошин — 21, Сизов — 21, Кочнев — 7.

Урысыем баскетболымкэ изэнэкъою суперлигэм ия 2-рэ куп щыкъорэм «Мицубаскетыр» ыкИ «Динамо-МГТУ-р» ятлонэрэу щизэлкагъэх. Апэрэ зэлкэгъур 89:80-у Адыгейим иешлаклохэм хаяхыгъ.

Ятлонэрэ мафэм зэнэкъо-
куур къэтхыным фэш амалы-
къэхэм талыхыгъу, — къыуагъ
«Динамо-МГТУ-м» итренер шхъа-
Iеу, Адыгэ Республиком изаслу-

женен тренерэу Андрей Синель-
никовым. — Апэрэ едзыгъуит-
тум тиешлаклохэм хаягъэм Iэ-
гуар бэрэ радзагъ, зэнэкъоюм
къэгъэзапIа фашыгъ.

Баскетболым хэгъозагъэхэу Илья Александровым, Артем Гапошиным, фэшхъафхэм хъур-
джаным Iэгуар радзэнымкэ щисэшу къагъэлэгъуагъ. Нахь ныбжыкълаклохэм «Динамо-МГТУ-м»
хэтхери ешлэгъум чанэу хэлэ-
жъагъэх.

ЧыпIэхэр

1. «Тамбов» — 15
2. «Динамо-МГТУ» — 14

3. «Металлург» — 14
4. «Русичи» — 13
5. «БАРС-РГЭУ» — 13
6. «ЧелБаскет» — 13
7. «Мицубаскет» — 12
8. «Динамо» Ст — 12
9. «Новомосковск» — 12

10. «Чебоксарские Ястребы» — 11
11. «Нефтехимик» — 9.

Шэккогъум и 13 — 14-м «Ди-
намо-МГТУ-р» зэнэкъоюм аз-
ре чыпIэр щизыгъэу «Тамбо-
вым» Тамбов щизулагъ.

Ятлонэрэ купыр

УхъумакIом Iэгуар къизэкIидзэжъыгъ

«Ротор-2» Волгоград — «Зэкъошныгъ»
Мыекуапэ — 0:0.
Шэккогъум и 13-м Волгоград щизэдешIагъэх.

«Зэкъошныгъ»: Хъачыр, Кириленко, Кышъэ, Хъуакло (Гышъ, 74), Гаракоев, Датхъужъ, Макоев (лащэ, 51), Оразаев, Пекъо, Къонэ (Крылов, 75), А. Делэкуу (Курманов, 84).

«Ротор-2-м» иешлаклоу Кузнец-
цовыр метрэ заулэкэ «Зэкъо-
шныгъэм» икъэлапчэ пэчыжъеу
Iэгуар къизыратым хаягъэм
ридзэн ылъэкIыгъэп — къэлап-
чээм блэгъу.

«Зэкъошныгъэм» иешлаклоу
Оразаевыр джааш фэдэу къэлап-
чээм пэмычжъеу шхъэкъэ
зэогъэ Iэгуар къэлэпчъэпкыям
пэблагъэу бывыгъэ.

Я 86-рэ такъикым Датхъужъ
Адам тазырыр ыгъэцакI, Iэгуар
чыжъеу ыпэкъэ ытыгъ. Илья Ки-
риленкэр метри 6 фэдизкэ зы-
пэчыжъе къэлапчээм шхъэкъэ
зыдэом, къэлапчээм Iэгуар
зыщыдэхъащтым ухъумакIомэ
ащыщ къизэкIидзэжъынэу игъо
ифагъ. Пчагъээр 0:0-у ешлэ-
гъур аухыгъ. Зэлкэгъум къя-
чэхэр щизэфэдагъэхэу плъйтэ
хъушт.

Я 18-рэ зэлкэгъухэр

Ятлонэрэ купым хэт футбол
командэхэм яшлэгъухэм якIэ-
ухэр.

«Ессентуки» — «Легион» —
0:6, «Туапсэ» — «Анжи» — 1:1,
«Динамо» Ст — «Спартак» —
0:0, «Динамо» Мх — «Алания-2» —
3:0, «Черноморец» — «Мэ-
щыкъу» — 3:2, «Форте» — «Ку-
бань-Холдинг» — 1:1, СКА —
«Чайка» — 0:2.

«Зэкъошныгъэм» мы ильэс
ешлэгъум теклонигъэр гъогогуи
2 къидихыгъ, ешлэгъуи 6-р зэфэдэу
үүхыгъ, 9-р шуахыгъ.

ЧыпIэу зыдэштыхэр

1. СКА — 43
2. «Динамо» Мх — 40
3. «Чайка» — 39
4. «Форте» — 36
5. «Анжи» — 29
6. «Черноморец» — 28

7. «Кубань-Х.» — 26
8. «Спартак» — 23
9. «Туапсэ» — 21
10. «Легион» — 21
11. «Динамо» Ст — 20
12. «Мэщыкъу» — 19
13. «Биолог» — 19
14. «Ротор-2» — 15
15. «Зэкъошныгъ» — 12
16. «Алания-2» — 6
17. «Ессентуки» — 4

Я 19-рэ ешлэгъухэр 19.11

«Анжи» — СКА
«Зэкъошныгъ» — «Туапсэ»
«Спартак» — «Черноморец»

20.11

«Легион» — «Биолог»
«Кубань-Х.» — «Динамо» Мх
«Чайка» — «Динамо» Ст
«Алания-2» — «Ротор-2».

2021-рэ ильэсэм ешлэгъоу
ялэцхэр шэккогъум и 19 — 20-м
аухыщых. 2022-рэ ильэсэм, гъэт-
хапэм и 3-м зэнэкъоюм пау-
блэжъицт.

Зэхэзыщагъэр
ыкИ къыдэзы-
гъэкIыэр:

Адыгэ Республиком
льэпкэ Иофхэмкэ,
ИэкIыб къэралхэм ашы-
псэура тильэпкэ-
гъухэм адьяIэ зэпхы-
ныгъэхэм ыкИ
къэбар хъутгъэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыIэр:
385000,

къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къахыэр А4-кIэ
заджэхэрэх тхапэхэу
зипчъагъэкэ 5-м
емыхъухэрэх ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкIегъэкIожых.

E-mail: adygovoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр:
Урысы Федерацем
хэутын Иофхэмкэ, тел-
радиокъэтн-
хэмкэ ыкИ зэлъы-
Иэсикэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэроры-
шапI, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкИ
пчагъэр
4303
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2337

Хэутынам узьы-
кIэтхэнэу щигт уахътэр
Сыхъатыр
18.00

ЗышыкIэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъяIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяIэм
игуадзэр
МэшлIэкъо
С. А.

ПшъэдэкIыж
зыхырэ секретарыр

ЖакIэмкью
А. З.